

Kanada Magyar Újság
 Kanada és az angol
 nyelvű lapok között
 az egyetlen magyar nyelvű
 lap.
 Megjelenik: minden hétfőn
 Előfizetési díj: \$3.00
 Kiszámlázás: \$3.60
 Szociális, kulturális és egyéb hírek.
 Winnipeg, Man.
 2964 Main Street

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Újság
 is the leading Hungarian
 Newspaper with the largest
 circulation in the British
 Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 2964 Main Street
 Winnipeg, Man.

Főszerkesztő: HORDOSY IVÁN Editor

VOL. VI. ÉVFOLYAM WINNIPEG, MANITOBA, 1929. MÁRCIUS 2. SZOMBAT NO. 9. SZAM.

MORE ABOUT THE RED PROPAGANDA

We are indeed pleased to report that our efforts have not been in vain and that the Canadian Government have notified the U.S. Postal Authorities that the Canadian Mail will not forward the vicious Hungarian Newspaper: the UJ ELŐRÖ. However at the same time that we received this report we also received a Hungarian paper equal in every respect to the now barred UJ ELŐRÖ, published by the same people, containing the same destructive propaganda only bearing the proud new title „A JÖVŐ” (The Future). We sincerely hope that this childish ruse will not trick the authorities and that they will bar this and any other new publication this Bolshevick Organization will put out just the same. This new publication attacks the Canadian Authorities and everyone they think was instrumental in having the „UJ ELŐRÖ” barred from the Canadian mails, at the same time gloating over fact that they have by giving their paper a new name, succeeded in tricking the Postal authorities.

To us the whole performance looks rather childish yet at the same time it shows the Bolshevick agitators in a true light. They are determined to continue their destructive machinations and to reach this end every conceivable way and mean is justified for them. Now then let us fight back with our civilization rests, therefore is it not natural that we should defend ourselves? Let us once and for all take up the fight seriously. We are challenged, and let us fight to the very end. There is no room in this world for two such entirely different Governments as ours which is based on Democracy and human progress and that which is nothing but destruction of the whole social and governmental structure, not giving anything in exchange but chaos and disorder.

After all we, who believe in Democratic Government by the people, for the people and with the people, are in the majority and why should we give up an inch of ground just upon us by sheer terror and intimidation? We speak from experience! We remember well the days after the war when the small minority in Hungary was threatening us with Bolshevism, how everybody shrugged their shoulders and said: „let the other fellow do it”, it is not dangerous. And what happened? We woke up one morning and the power was in the hands of that negligible minority and though their rule only lasted for three short months, yet the damage they were able to do in this time has taken years of constructive labouring to adjust and in fact Hungary has not yet fully recovered from its ill effects.

Beware of belittling your foe. It is an insidious enemy, utilizing every possible moment and opportunity to further its interests. We are Canadians, loyal and true to our King and Flag, we will do anything to defend this country from anybody at anytime. All we ask is co-operation from those who are in power to assist us in taking away from those of our kind who are perhaps not strong enough to resist the temptation. We will do the rest! We can and will build up a healthy race, only we cannot fight the battle to an end single handed. If every serious thinking Canadian will consider this matter, we are sure that our voice will not be lost in the wilderness and Canada will have reason and cause to be proud of her citizens who came from the sunny plains of Hungary.

CSALÁDI DRÁMA WINNIPEGEN

AZ ELVÁLT FÉRJ SULYOSAN MEGSEBESITETTE VETÉLYTÁRSÁT ÉS AGYON AKARTA LŐNI FELESÉGÉT, MIRE EGY DETEKTIV LELETETTE

Harold Reid winniepei származású 29 éves munkás, aki még múlt augusztusban magára hagyta feleségét négy kis gyermekével, a napokban titokban megérkezett Chicagoból azzal a pokoli szándékkal, hogy feleségét eltemesse alól udvarlójával, William Rossal együtt. A winniepei Main Streeten találkozott a feleségével és Rossal, akik mindjárt lövéssel fenyegettek. Uglátásuk azonban, hogy sikerült lecsitítani, miután mindhárman betértek a Stanley étterembe. Ebéd után hazafelé menve a Main Streeten azt kívánta Reid, Hogy Ross hagyja el az asszonyt és mután az yonakodott, előhústa revolverét és két lövéssel súlyosan megsebesítette Rossot, majd az asszony felé fordította a gyilkos fegyvert. Kétszer huzta meg a ravaszt, de a golyók célt tévesztettek. Harmadszor lőni már nem volt ideje, miután James Thomson detektív két lövéssel halálra sebezte az uccán lövöldöző közveszélyes embert. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

VIHARFELHŐK A BALKÁNON

A CSEH SKODA-MŰVEK ÓRIASI MENNYISÉGŰ HADIANYAGOT SZÁLLÍTOTTAK JUGOSZLÁVIÁK

New York Times február 22. ike száma szenzáció leleplezéseket közölt Dr. Karl Englis csehszlovák pénzügyminiszternek multheti belgrádi látogatásával kapcsolatban. Dr. Englis az új jugoszláv kormány pénzügyi tanácsadójaként ment Belgrádba. Ennek a látogatásnak burkolt célja azonban az volt, hogy azokat a fizetéseket rendezze, amelyeket Jugoszlávia csehszlovák Skoda-műveknek óriási mennyiségű municiótartozik teljesíteni. Megbízható híradások szerint a csehszlovák Skoda-művek három hónapra keresztül éjjel-nappal teljes üzemben voltak, hogy Jugoszlávia rendelkezésére eleget tegyenek. Jugoszlávia óriási mennyiségű ágyút, kézi gránátot és gépfegyvert rendelt. Az utolsó szállítmánynak még ebben a hónapban kell megérkeznie Jugoszláviába. Rövidlejtárú kötévényekkel történnik a fizetés, amelynek rendezése szikessé tette a csehszlovák pénzügyminiszter belgrádi útját, miután a Jugoszláv Államkincstárnak nehézségek vannak a kötévények elhelyezése és pénzszármazás körül. Végül arról is beszámoltunk a lapzártakor érkezett táviratok, hogy Zaiwkovics belgrádi katonai diktátor a jugoszláv légi felkészítés meggyorsításának tervével foglalkozik és rövidesen cseh pilóták mennek Jugoszláviába, hogy több hadrepülőket képezzenek ki a magyar által felépített újvidéki repülőterem.

Kormányválság Manitobában

A WINNIPEGI ELECTRIC TÁRSASÁGNAK JUTTATOTT SEVEN SISTERS VIZESÉS MIATT LEMONDOTT A BRACKEN KORMÁNY KÉT MINISZTERÉ — NAGY BOTRÁNY A WINNIPEGI PARLAMENTBEN —

A manitobai kormány a közelmúltban tudvalevőleg a Winnipeg Electric Company-nak adott kizárólagos jogot arra, hogy a Winnipegből, mintegy 80 mérföldre északra levő Seven Sisters vízesést villamos erőtelep céljaira kihasználhassa. Ugyanekkor a városi tulajdonban levő Winnipeg Hydro is pályázott a Seven Sisters engedélyére, azonban kénytelen volt megelégedni a Slave, azaz Rabszolga vízeséssel a Hét Nővér helyett. A Winnipeg Electric már hozzá is kezdett az építkezéshez, az erdő egy részét ki is irtatta a létesítendő villamos központ környékén, amikor Colonel Taylor, a konzervatív párt manitobai vezetője felfedte a vízesések ügyében hozott kormányhatározatok kulcsaszitkait. Taylor szerint a kormány nem csupán azért adta a Winnipeg Electricnek a Seven Sisters kihasználási jogát, miután ez a magánvállalat töké-

ERŐSEBB, mint a városi Hydro villamos üzem — hanem nagyrészt azért, mert Clubb közmunkáügyi és Major igazságügyi miniszterek még a kormányhatározat előtt nagyobb mennyiségű Winnipeg Electric részvényt vásároltak, állítólag kedvezményes áron. A kiküldött vizsgálóbizottság kihallgatta az érdekelt minisztereket és a Winnipeg Electric igazgatóit és titkárait. A vizsgálat során kiderült, hogy nemcsak részvényesek voltak a miniszterek, hanem a három legerősebb politikai párt nagyobb összegeket kapott a villamos társaságtól, hogy a Winnipeg Electric javára szavazzanak.

A botrány oly vibráló idézett elő a képviselőházban, amilyenre még alig volt példa. A két panaszos minisztert lemondatták és a jelekből ítélve kétséges, hogy a Bracken kormány továbbra is meg tudja tartani eddigi pozícióját.

EGY ALLÁS — SOK PÁLYÁZÓ
 Budapestről jelentik, hogy Gold Károly tüdőbetegségre hajlós halálával megdöbbentő hőbéri állásra került pályázat most járt le. Összesen 265 pályázatot érkezett be. 265 pályázónak majd csak-mindegyike megfelelt a kívánalmaknak és így a döntés nem lesz könnyű dolog. Elég szomorú, hogy 265 ember van Magyarországon, akik a nyomor még a hőbéri mesterségtől sem riadnak vissza.

AMERIKA DEPORTALJA A NEM-KIVÁNATOSAKAT

Washingtoni jelentés szerint a fegyveres utonállók és az italtitálmegszegésért egy évnél hosszabb elzárásra ítélt idegenek a kitoicolás új törvényjavaslatában egy kalap alá kerülnek. Deportálásra ítélik ezenkívül azokat az idegeneket, akiket tilos fegyverrel felszerelt a bíróság elítélt, valamint azokat az idegeneket is, akiket azazszempészéért, árusítáért vagy gyártásért a bíróság egy évi vagy annál hosszabb ideig tartó fogsággal sújtott.

Az ellenséges idegen fogalmát ezek szerint a Ház kibővítette. Az országból kitoloncolandók mindazok, akiket a hivatalos vizsgálat nemkívánatos idegennek bélyegez. Ilyenek: a fegyverrel felszerelt, a bódító szerekről, prohibícióról, a bevándorlásról szóló törvények megszegői és a hivatalos gonosztevők.

Egész Magyarország meggyászolta Rákosi Jenőt

A hosszabb betegeskedés után 86 éves korában elhunyt legkiválóbb magyar újságíró az egész magyar nemzet kegyelete kísérté utóljára. Kossuth Lajos és Deák Ferenc halála óta kevés ilyen tisztelettel búcsúztatta a magyarság nagy halottait.

Tudvalevőleg Rákosi Jenő volt az, aki legutóbb Angliában és Olaszországban tolmácsolta a magyar nép fájdalmát és hogy milyen nagyra becsülik a kiváló íróit külföldön, mutatja az is, hogy lord Rotherm:re szobrot emel Budapesten a magyar újságírást elköltözött fejedelmének.

Ausztria mozgósít a tüntetők ellen

SZÁZEZER KATONAT SZOLÍTOTT FEGYVERBE AZ OSZTRÁK KORMÁNY, HOGY A VASÁRNAPRA TERVEZETT KÉT TUNTESÉSETLEGES ZAVARGÁSAINAK ELEJÉTE VEHESSE

Az egymással szembenálló két osztrák politikai szervezet, a fascista jellegű Heimwehr és a szocialista irányzatú Schutzbund, amelyek ugynevezett irreguláris fegyveres csapatokkal bírnak, elhatározták, hogy vasárnapra tervezett tüntetésben és ellen-tüntetésben vonulnak fel. Ezek után az osztrák kormány kénytelen volt a netáni összehittkötést megelőzése céljából a békeszerződésben engedélyezett százezer főnyi osztrák hadsereget fegyverbe állítani.

NAGY TOZ WINNIPEGEN

LEBEGT A WINNIPEGI FASHION CRAFT BUILDING, MELYNEK ÖTÖDIK EMELETÉN VOLT AZ EGYEBOLT ÁLLAMOK BEVÁNDORLÁSI HIVATALA. SOK HONFITÁRSUNK FORDULT MEG EBBEN AZ ÉPÜLETBEN, KIKNEK BEVÁNDORLÁSI KÉRESEMÉT MIND ELPUSZTITOTTA A TÖZVÉSZ. SZERENCSERE A LEGTÖBBSZÖR A MÁBOLATAT MEGKÜLDTEK A GRAND FORKJ BEVÁNDORLÁSI BIZTOSNAK, AKITŐL AZ ADATOK ISMÉT BESZEREZHETŐK LESZNEK.

MUNKÁBAN A SZÖVETSÉG

Habár a Szövetséget az utóbbi időben ismét rosszkaratú beállításban tárgyalták egyes sajtófejesek sajtóorgánuk, tényként kell megállapítanunk, hogy a Szövetség szeméje napról napra nagyobb tért hódít Kanada magyarsága körében. Micszük, hogy nincs mese az az idő, amikor egy táborban lesz a magyarság és be fog zanak.

Ják látni mindenütt, hogy nem széthúzás, hanem csakis vállvetett munkával lehet boldogulunk Kanadában.

A Kanadai Magyar Szövetség most megtartott közgyűlése eredményeként megjelent érdeklődés nyilvánult meg mind a legutóbbi és a bizalomnak oly helyeken, ahol is adtak megnyilvánulást, ahonnan azt a Szövetség barátai nem is remélték. Egyet feltétlenül megállapíthatunk, hogy az új tisztikarnak mindenki bizalmat szavaz.

A Szövetség iránti bizalom újabb megnyilvánulásának konkrét eredményeként nagyon sok új helyről jelentették be a Szövetségbe való csatlakozást és ami leginkább dicsérendő, már meglévő egyesületek testületileg mondták ki a csatlakozásukat. A Szövetségbe így módon való tömörülés a legvirradatesebb dolog, hisz a Szövetség tényleges célja tulajdonképpen az, hogy a meglévő szervezetek össze sege képezze a Szövetség alapját és a szervezeten területeken megmó-

dot nyuljon, hogy a magyarságot megszerveze és ahol csak lehet a már meglévő testületeken keresztülijon a magyarság az országos szervezetben és csak ott jelentkezenek közvetlen a központhoz, ahol általában nincsen, hogy a közelgben egy már meglévő helyi szervezethez csatlakoz-

A Szövetség Születés és feltételei kérdésköréjeit már a magyarság általánosságban ismeri és a konvenció egyöntetű, megértő szellemű bizalmat ad, hogy a Szövetség kérdését meg lehet oldani és a legnagyobbat esély helyeken is napjainkban és a bizalomnak oly helyeken, ahol is adtak megnyilvánulást, ahonnan azt a Szövetség barátai nem is remélték. Egyet feltétlenül megállapíthatunk, hogy az új tisztikarnak mindenki bizalmat szavaz.

A Szövetség iránti bizalom újabb megnyilvánulásának konkrét eredményeként nagyon sok új helyről jelentették be a Szövetségbe való csatlakozást és ami leginkább dicsérendő, már meglévő egyesületek testületileg mondták ki a csatlakozásukat. A Szövetségbe így módon való tömörülés a legvirradatesebb dolog, hisz a Szövetség tényleges célja tulajdonképpen az, hogy a meglévő szervezetek össze sege képezze a Szövetség alapját és a szervezeten területeken megmó-

VITA A

GABONA TÖRVÉNYRŐL

Az ottawai parlamentben összegyűltek a birodalmi gabonabiztosok a három preri tartomány képviselőivel, hogy a gabonátörvény parlamenti tárgyalása előtt megvitassák az értelmes sérelmeket. Habár a gyűlést zárt ajtók mögött, a legnagyobb titokban tartották, annyi mégis kitúdott, hogy szokatlanul heves vita folyt az egyes kérdések körül és különösen a saskatchewan képviselők ellenesték a törvény félremagyarázását.

Az ugynevezett „Hybrid grain ticket” ügyéről esett legtöbb szó, miután ez közelről érinti a gabona-termelőket. Közvetlenül a pool megalakulása előtt ugyanis a parlament törvényesen biztosította a termelők azon jogát, hogy tetszésük szerint bármely termélen elevátorba irányíthassák gabonájukat, függetlenül attól, hogy melyik elevátorban adják el azt.

Az elevátor-társaságoknak a pool-lal kötött szerződése szerint jogukban áll a pool részére lekötött gabonát a saját termináljaikban tárolni, viszont a termelő pooltagok nem szívesen látják, hogy magán termináljukba szállítsák gabonájukat attól való félelmükben, hogy esetleg gyengébb minőségűvel keverik. A gabonabiztosok legközelebbi ülésén részletesen meg fogják tárgyalni a farmerek sérelmeit és előkészítik a törvény félremagyarásható részéről készítenendő módosítási javaslatot.

FELOSZLATTAK A SPANYOL TŰZÉRSÉGET

A spanyol király és Primo de Rivera diktátor között úgy látszik ismét viaszállás az öszhang, amit abból is következtetünk, hogy Alfons király aláírta a diktátor legújabb rendelkezését, mely teljesen feloszlatja a forradalmi előkészítésében veszérserepet állító spanyol tüzérséget. Juniusban fogják csak újraszervezni azt és különös gondot fognak fordítani arra, hogy forradalmisító elemek ne kerüljenek újra a tüzérség körébe.

Mozi a — levegőben

Legújabban azt a hírt kaptuk az Egyesültállamokból, hogy a repülőgépeken ezután — mozi is lesz.

Egy rendező személyforgalmat lebonyolító repülőgépen a minap mutatott be az első légi mozi, mégpedig Chicago és St. Paul között. A pilóta kabinjának háttára akasztották a vásznat s a tizenkét repülőutas kényelmes zólyókba süllyedve, átalakult nézőközönséggé. A függönyket lehúzták, így kizárták a napfényt. Egy tíz szakasos drámát pergették le a vásznon s a közönségnek a darab annyira tetszett, hogy egy percre se jutott senkinek sem eszébe, hogy a gép közben kétezer láb magasban jár. A mozi állítólag befogják vezetni Amerika összes utasszállító repülőgépjein.

Diktatura Cseh-szlovákiában?

Prágából írják: A belgrádi vértelen forradalom eredményeként létesült diktatura élénk viszonzagot keltett a csehországi fascista körökben, akik diktatúrával akarják megoldani a belpolitikai válságot a delázslav módoszer alapján.

A szlovák nép csodálkozva kérdi: mi lesz? Az új választás elégtelen és gyenge orvosság volna az újdonsült állam súlyos sebére. Az európai fel fordulás idején hét diktatura lépett életbe, mert szép dolog ugyan a demokrácia és parlamentarizmus, azonban sokszor alkalmazhatatlan.

A cseh fascista hisznek az agrár párti kollé erejében, hiszik, hogy meg fogja találni az osztrákokat a gazdasági csomó gyors kettévágására. „A cseh nép sohasem régeze komoly tetteket vár” — írják a prágai lapok. Sze gény magyarok, szlovákok és németek.

TELJESEN BEZÁRJA KAPUIT AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK? Lapzártakor kapott értesülések szerint Amerika legnagyobb munkásszerző vezetője, hogy a kéresem fordult kormányhoz, hogy a következő tíz évre szűntesse be a bevándorlást, hogy ezáltal munkához juttassa a munkanélküli szászokat.